

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МИТНІЙ СПРАВІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань № 07 «*Управління та адміністрування*»

Код та найменування спеціальності № 076 «*Підприємництво та торгівля*»

Освітньо-професійна програма *Підприємництво і торгівля, товарознавства та експертиза в митній справі*.

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності № 076 «*Підприємництво та торгівля*»

« 8 » 10 2024 р. протокол № 2 .

Реєстраційний номер в навчальному відділі

_____ К 11-18/22-24-25 _____

1. Загальна інформація

Кафедра: [Торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом](#)

Викладач: **Мартиросян Ірина Ашотівна**, доцент кафедри торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом, кандидат технічних наук

[Профайл](#)

Контакти:
miaviva@ukr.net,
0639385555

Освітній компонент викладається на 3_курсі у 2 семестрі

Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	26	14
заочна	30	16	14
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 90

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Особливості сучасного стану і економічного розвитку України передбачають розвиток економічних інтеграційних процесів. Організація виходу національних підприємств на світові ринки, та участь в інтеграційних угрупованнях, як повноцінного суб'єкта міжнародних економічних відносин, є одним з важливих аспектів для України, тому виникає необхідність вивчення дисципліни «Інтеграційні процеси в митній справі». У теоретичній площині курс розкриває основні методичні підходи й сучасні концепції інтеграції української митниці. Він покликаний підвищити обізнаність здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з інтеграційними процесами митної системи України та формування у здобувачів освіти знань щодо особливостей роботи смарт-митниці України.

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Інтеграційні процеси в митній справі» є розвиток та формування знань і навичок в області зовнішньоторгових відносин з зарубіжними партнерами і практичних навичок у сфері митного забезпечення цих інтеграційних процесів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інтеграційні процеси в митній справі» є навчити студентів здійснювати митні формальності із врахуванням цифровізації роботи митниці; надати цілісне уявлення про технологію митних процедур та їх документального забезпечення; сформувати у студентів цілісне уявлення відносно декларування товарів у різних митних режимах в Україні та заходів, що направлені на забезпечення виконання норм міжнародних зобов'язань.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Інтеграційні процеси в митній справі» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля](#) та освітньо-професійній програмі [«Підприємництво і торгівля, товарознавство та експертиза в митній справі»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.
- ЗК.12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК.13 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні компетентності

- СК1. Критичне осмислення теоретичних підприємницької та торговельної діяльності.
- СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.
- СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
- СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур.
- СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі
- СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.
- СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких і торговельних структур.
- СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.
- СК 11*. Здатність розробляти технологічні схеми митного контролю та митного оформлення товарів, документально забезпечувати їх, виявляти ініціативу та підприємливість.

Програмні результати навчання

- 1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
- 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.
- 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
- 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва і торгівлі.
- 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.
- 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
10. Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.
14. Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.
16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.
18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій і торговельній діяльності.
19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
21. Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недобросовісності в підприємницькій та торговельній діяльності.
- 22*. Вміти обґрунтовувати технологічні схеми митного контролю та митного оформлення товарів та документально їх забезпечувати.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

№ теми	Зміст теми	Годин	
		Денна	Заочна
1	Сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів. Основні теоретичні концепції європейської інтеграції. Сучасні концепції та моделі європейської інтеграції	2	2
2	Україна та процеси європейської інтеграції. Загальна характеристика спільних політик ЄС. Спільні сільськогосподарська, торговельна, енергетична політики ЄС. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС	2	2
3	Митний союз. Завдання та функції митниці в контексті митного Союзу. Цифровізація як один із шляхів забезпечення балансу між контролем та сприянням законній торгівлі. Євроінтеграція української митниці: вивчення польського досвіду адаптації законодавства і впровадження ІТ-систем. Вільні митні зони.	4	2
4	Нормативна та законодавча база для інтеграційних процесів митної системи України.	2	2
5	Основні принципи функціонування Смарт митниці. Електронна система управління гарантіями (GMS) Конвенція про процедуру спільного транзиту (Convention on a Common Transit Procedure – CCTP). Розвиток системи: фази NCTS Допомога міжнародних партнерів	6	2
6	Розвиток системи: фази NCTS Допомога міжнародних партнерів	2	2
7	Принцип «Єдине вікно» в митній справі	2	
8	«Єдине вікно – EAIC – NCTS»	2	2
9	Митні формальності відносно операцій в сфері проведення виставок, аукціонів, торгів, конференцій, симпозіумів, семінарів та інших подібних заходів. Умовне повне звільнення від оподаткування при тимчасовому ввезенні. Товари, щодо яких застосовується умовне часткове звільнення від оподаткування митними платежами. застосування міжнародного митного	4	2

	документа (книжки А.Т.А. або книжки CPD). Переміщення товарів на умовах Конвенції «Про тимчасове ввезення» (м.Стамбул,1990).		
Всього		26	16

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Особливості заповнення митної декларації при митних режимах імпорту/експорту	2	2
2	Особливості здійснення митних формальностей за принципом «єдине вікно»	2	2
3	Подача транзитних декларацій через єдине вікно	2	2
4	Особливості оподаткування товарів при спрощених митних процедурах.	2	2
5	Оформлення Т1 та митні послуги	2	2
6	Складання технологічної схеми митного контролю та оформлення товарів різного призначення	2	2
7	Підсумкове заняття	2	2
Всього за ОК:		14	14

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Світові інтеграційні процеси в економіці та в митній справі	8	10
2	Тема 1. Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства.	8	10
3	Основні етапи інтеграційних процесів в митниці	8	10
4	Рівні міжнародних економічних відносин. Міжнародні угоди та Конвенції.	8	10
5	Особливості розвитку інтеграційних процесів у Європі.	8	10
6	Особливості розвитку Північноамериканської асоціації вільної торгівлі (НАФТА).	8	10
7	Інтеграція України у сучасну світогосподарську систему.	8	10
8	Зона вільної торгівлі	8	10
9	Рішення ситуаційних завдань	16	10
Всього за ОК:		80	90

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульні контрольні роботи;*
- *виконання і захист практичних робіт;*

Підсумковий контроль – *диференційований залік*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Лекційний курс*	-	-
Практичні роботи*	35 (7*5)	35 (7*5)
Самостійна робота*	54 (9*6)	54 (9*6)
Усне опитування (семінар)	11	11
Всього	100,0	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Усне опитування – семінар для денної та заочної форми

9-11 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
5-8 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
2-4 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними умінями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-1 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, умінями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Практичні роботи (денна та заочна форма)

4 - 5 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
3,0 - 3,9 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
2,1 – 2,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
1,1 – 2,0 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-1 балів	<i>Практична не виконано або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Самостійна робота (денна та заочна форма навчання)

5,1–6 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	<i>відмінно</i>
4,1 – 5 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	<i>дуже добре</i>
3,1– 4 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	<i>добре</i>
1,1 – 3 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	<i>достатньо</i>
0 – 1 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;

Наочні: ілюстрація, демонстрація.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод), Самостійна робота(доповіді з презентаціями, індивідуальні навчально-дослідні завдання): робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів реферування, конспектування)

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1.Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.08 №1236-р «Про схвалення Концепції створення багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2008-%D1%80#Text>

2.Державна митна служба України: веб-сайт. URL:<https://customs.gov.ua/>

3.Презентаційні матеріали Державної фіскальної служби України «ДФС:«Смарт»-митниця». URL: <https://tax.gov.ua/data/files/228529.pdf> (дата звернення:10.11.2024)

Додаткові:

1. Вплив інтеграційних процесів на митне законодавство України: перспективи та виклики <https://consultant.net.ua/consultant-article/7174>

2.Бережнюк І. Г. Розвиток інституційної спроможності митної служби України. Нові реалії здійснення митної справи в Україні: збірник матеріалів науково-практичного круглого столу, 30 травня 2023 року (Ірпінь-Хмельницький). Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 9–13.2.

2. Драганчук Ю. Українська митниця в горизонті-2030. Мета – підготовка до вступу до Митного союзу та ЄС. 2024. New Voise.

[URL:https://nv.ua/ukr/ukraine/events/strategichni-kroki-ukrajini-do-vstupu-v-yes-modernizaciya-mitnoji-sistemi-do-2030-roku-50435058.html/](https://nv.ua/ukr/ukraine/events/strategichni-kroki-ukrajini-do-vstupu-v-yes-modernizaciya-mitnoji-sistemi-do-2030-roku-50435058.html/)

3. Запровадження принципу “єдиного вікна” при митному оформленні товарів. URL : [http:// if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/328043.html](http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/328043.html).

4. Івашова Л.М., Кийда Л.І. Діджиталізація митних процедур: сучасний стан та перспективи розвитку митної справи. Публічне управління та митне адміністрування. 2019. № 3(22). С. 218-230.7.
5. Караваєв Т., Калуга Н. Митна реформа ЄС: імплементація в Україні. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2024. № 1. С. 4-22.
6. Микуляк О.В., Стефанишин Р.І. Впровадження інформаційних технологій у митну практику України. Податки і фіскальна політика. 2019. № 4(61). С. 53-66.9. Мінфін здійснює всі необхідні кроки для розвитку української митниці. Урядовий портал. 2024. URL: <https://www.mdoffice.com>.
7. Ніколайчук О. Цифровізація як ключовий тренд євроінтеграції української митниці. Укрінформ URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3786333-cifrovizacia-ak-klucovij-trend-evrointegracii-ukrainskoi-mitnici.html>.
8. Пашко П.В., Пашко Д.В. Майбутнє митниці в інформаційному середовищі. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи підприємницьких структур за умов нестійких процесів розвитку економіки». 17 травня 2024 р. Київ: НАУ, 2024. 157 с. С. 77-79

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#)), вимог [ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач

Ірина МАРТИРОСЯН

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ТПТ та УБ

Протокол від «7» 10 2024 р. № 2

Завідувач кафедри

Наталія БАСЮРКІНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОПП «Підприємництво і торгівля,
товарознавство і експертиза в митній справі»
доцент кафедри торговельного підприємництва,
товарознавства та управління бізнесом

Яков ВЕРХІВКЕР